

Державний заклад
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

НЕРУБАЙСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ЛЦЕЙ № 1 НЕРУБАЙСЬКОЇ
СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ОДЕСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

МОДЕРНІЗАЦІЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

Одеса - 2023

УДК 371

ББК 74

Рекомендовано Вченою Радою

Державного закладу

«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К.Д. Ушинського»

Протокол № 8 від 23 лютого 2023 р.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» Ірина Анатоліївна Княжева

Кандидат педагогічних наук, доцентка, професорка кафедри мовної підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ Євгенія Василівна Тягнирядно

Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти : збірник наукових праць / редкол. О.Я.Чебикін та ін. Одеса: Університет Ушинського, 2023. 264 с.

© Кафедра педагогіки

Університету Ушинського, 2023

©Нерубайський академічний ліцей № 1 Нерубайської сільської ради,
Одеського району Одеської області, 2023

гнучкими, брати на себе ініціативу та бути лідерами, а також створювати щось нове та корисне.

Література

1. Скиба М. Освіта ніколи не буде такою як до війни. Освіторія [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу : <https://osvitoria.media>
2. Федусенко Т. Організація освітнього процесу під час вивчення української мови та літератури в умовах воєнного стану [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://naurok.com.ua › metodichni-rekomendaci-organ..>
3. Хіжінська Я. [Онлайн-урок в умовах війни: оцінки, домашні завдання, ресурси освіти \[Електронний ресурс \]](https://osvitoria.media) Режим доступу до ресурсу: <https://osvitoria.media>
4. Як вчителю організувати свою роботу під час війни: рекомендації Державної служби якості освіти [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://sqe.gov.ua>

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Н.Г. Радецька

вчитель англійської мови

Нерубайського академічного ліцею № 1

Нерубайської сільської ради

Одеського району Одеської області

Якісна освіта 21 століття в умовах глобальних змін має готувати учня до дорослого життя для того, щоб навчитися діяти у світі, що змінюється щодня та ще й в умовах війни. Коли кажуть, що вчителі повинні передавати знання та уміння із покоління в покоління, це означає, що метою людини є «шлях до будинку» та навчання допомагає їй пройти його. Сучасна освіта має давати учням життєспроможність, гнучкість мислення, стійкість, поєднувати навички критичного мислення та розвивати вміння втілювати ідеї в реальному житті [2].

Дуже важливо при цьому забезпечити права кожної дитини на здобуття якісної й доступної освіти. З'являється потреба в створенні у закладах освіти безпечного, комфортного та мотивуючого освітнього середовища.

Із початком війни безпека стала в пріоритеті для учнів та батьків, ніж якість отримання знань, але пізніше почали усвідомлювати важливість освіти. Сьогодні якісна українська освіта входить в пріоритети українського народу, задля того, щоб після перемоги наші діти стали «джерелом нового кращого майбутнього».

Освіта — це цілеспрямована пізнавальна діяльність людей з отримання знань, умінь та навичок або щодо їх вдосконалення. До війни найбільшими проблемами в освітніх закладах було знеохочення, небажання учнів до пізнання та навчання [1].

З кожним роком все більша кількість дітей втрачала мотивацію до навчання в школі. Дитина з 6 до 10 років ще має наївну допитливість та інтерес. В підлітковому віці вона переставала цікавитися новим, якщо вчителі не надавали змогу дітям перейти до нової дослідницької роботи та отримати від цього насолоду. Вимушені карантини та війна заклали свої зміни в сучасну освіту.

Перед освітянами виникли проблеми, питання : чи навчалася дитина очно, змішано, дистанційно чи кілька місяців взагалі не мала доступу до освіти із-за відсутності мережі інтернету чи гаджету для навчання? Чи були поруч бої чи було безпечно? Чи мала дитина постійне бомбосховище для безпечного перебування чи повинні були виїхати з села чи міста в незнайоме місце? Якщо дитина виїхала за кордон, реалії життя в кожній країні інше, мова, культура та традиції стали зовсім новим досвідом. Українська школа ще довго буде мати справу з дітьми з дуже різним досвідом. Оскільки учні змінилися та й освіта вже ніколи не буде такою, як раніше.

Треба все це враховувати: через командну роботу, проєктну діяльність та цікаві ігрові технології можна мотивувати дітей до розвитку. Наприклад, завдання для дітей, які знаходяться за межами країни: попрохати порівняти

досвід навчання в різних країнах, представити роботу у формі есе, малюнків (артбуки, комікси), проєктів з обчисленнями, графіками, діаграмами.

У дітей в ході роботи розвиваються soft skills. Ми у дослідженні надаємо методичні рекомендації щодо розвитку цих навичок:

1) Прогалини в класичних знаннях треба компенсувати новими знаннями й навичками. Не зосереджуватися на прогалинах, а йти далі, робити акцент на тому, що опанували за цей час, давати позитивний зворотний зв'язок.

2) Тимчасово дорослі мають змінити погляд на якість освіти. Це більше не комплекс знань, які вдалося передати учням, а психологічно сприятлива атмосфера: чи знижується рівень стресу під час навчання, чи переходить у хронічну форму.

Освіта змінилася, формат навчання однозначно буде іншим. Освіта більше не має права бути консервативною, інерційною, інакше вона стане лише формальністю. Хочемо у дослідженні звернути увагу на недоліки дистанційного навчання: брак живого спілкування; невміння дітей самостійно вчитися; брак повноцінних дистанційних курсів на платформах шкіл (оскільки основним різновидом діяльності залишається синхронне навчання (ЗУМ-уроки), тоді як асинхронне навчання (самостійна робота) — без належного педагогічного супроводу) [2]

У Нерубайському аадемічному ліцеї № 1 активно використовується **змішане навчання**. Змішане навчання — це таке навчання, за якого частина пізнавальної діяльності учнів відбувається на уроці під безпосереднім керівництвом учителя, а інша — у самостійній роботі з електронними ресурсами [2].

Існують моделі змішаного навчання у ліцеї, такі як: ротаційна, гнучка та модель збагаченого віртуального середовища.

Перша модель ротаційна полягає в ротації різновидів діяльності учнів, тобто онлайн та офлайн. Суть моделі у тому, щоб дитина самостійно опрацьовувала матеріал вдома, а потім в школі обговорити дискусійні питання, проконсультуватися з вчителем та отримати додаткові навчання.

Друга модель з гнучкою, бо в ній учні працюють за індивідуально налаштованим розкладом. Вчитель виступає у ролі координатора та інструктора,

який надає свої консультації онлайн та офлайн. Тобто учень може, наприклад, паралельно з очним навчанням поєднувати зовнішні електронні ресурси чи онлайн курси. Таким чином, можна поєднувати різні види навчання для поглибленого вивчення предметів.

Третя модель збагаченого віртуального середовища передбачає основну роботу в режимі онлайн з додатковими заняттями для учня чи класу.

Слід не забувати, що в онлайн режимі навчаються не лише діти, але й вчителі. Саме для цього була створена велика кількість курсів, платформ для саморозвитку та вдосконалення своїх педагогічних навичок. Вивчення нових платформ, відео матеріалів, методів ведення уроків допомагають вчителям навіть в онлайн режимі створити комфортні умови навчання. Саме тому вчителі повернувшись у звичайний режим навчання зможуть використовувати отриманні навички роботи на онлайн ресурсах.

Хочемо у дослідженні зазначити про впровадження технологічних процесів Нової української школи у ліцеї. НУШ – це впровадження нових методів та технологій; принципово новий підхід до розуміння навчального процесу, який повинен виявлятися не лише у поясненнях вчителя, але й в активній мисленнєвій роботі на заняттях, в інтегрованій діяльності учнів[4].

НУШ допомагає вивчати предмети не лише в школі, але й у вихідні. Щоб реалізувати цю систему навчання були створені інтерактивні вправи, імітаційні ігри, проблемне навчання, методи проєктів, контекстне навчання, комплексні дидактичні завдання, імітаційно-ігрове моделювання технологічних процесів тощо.

Саме у грі дитина стає наполегливішою та додає гра їй зусиль. Гра - це як «набір інструментів для вчителя», завдяки яким він може допомогти дитині швидко засвоювати інформацію та досвід в різних ситуаціях.

Л.А. Венгер вважав, що мета ігор навчити дітей поєднувати теоретичні знання з практичними, адже застосовуючи теоретичні знання під час розв'язання прикладних задач і практичної діяльності людина зможе навчитися новим навичкам та вмінням[2].

Український дослідник Ю.І.Федусенко [2] розділив дидактичні ігри на три категорії: комунікативні (мовна компетентність), соціальні та загальнонавчальні.

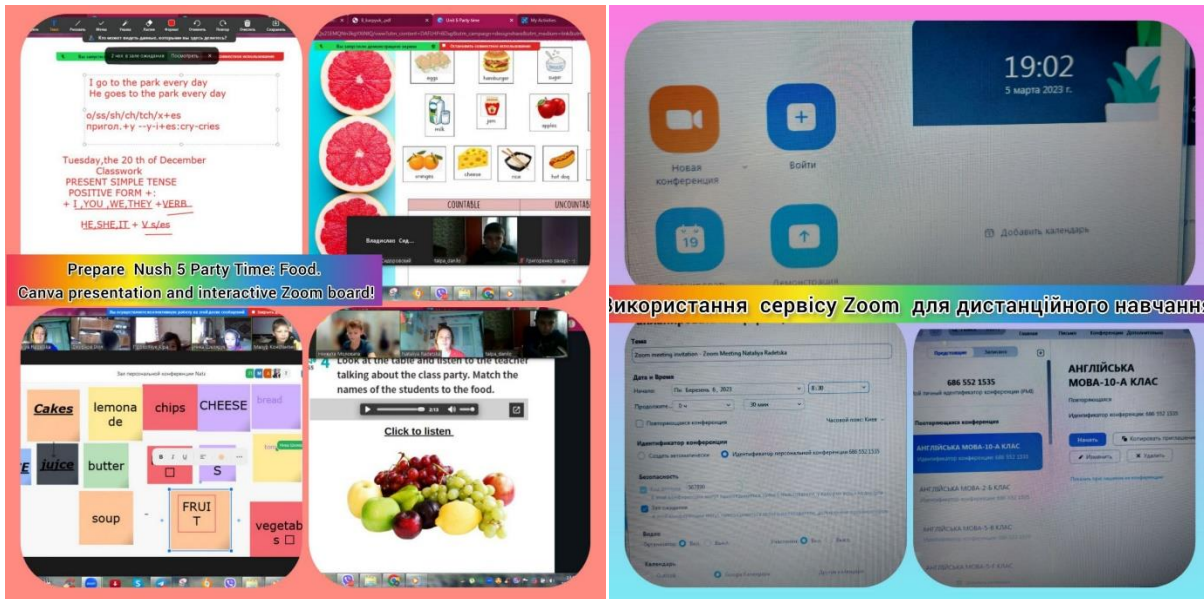
Г.М.Андрєєва у своїх дослідженнях спиралася на гру, як на вид діяльності, яка виконує функції: розвивальну (надихає, викликає інтерес, спонукає до активної дії); комунікативну (формує діалектику спілкування); самореалізаційну(спроби практичної діяльності); ігротерапевтичну (подолання різного роду ускладнень у розвитку чи соціалізації); діагностичну (виявлення відхилень від норм поведінки, самопізнання під час гри);коригуючу (внесення позитивних змін до структури особистісних) [3].

Гра допомагає педагогам організувати дітей до колективної діяльності з метою розвитку в дитині особистості, яка має власну думку, життєві погляди та досвід. Особливо гра може допомогти у вивченні англійської мови. Наприклад, через гру дитина може отримати практику, інтерес та бажання дізнатися щось нове.

Науковці (Тарнопольський О.Б., Андрєєва Г. М.) зазначають, що існують цілі категорії ігор для вивчення англійської мови: ігри для вивчення письма та читання, фонетичні, граматичні, комунікативні та інші. Але треба не забувати, що ігри повинні відповідати рівню знань дитини, її віку, темі уроку, добровільне бажання дитини прийняти участь та компетентне оцінювання змагань. А.С. Макаренко зазначав, що «якою буде дитина у грі, такою вона буде і в праці, коли виросте» [2].

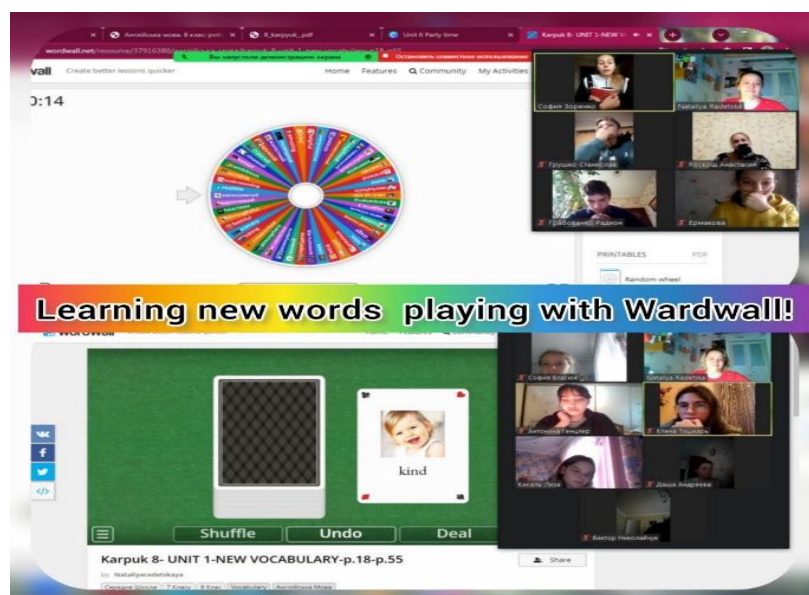
Ми хочемо запропонувати у дослідженні використання різних інтерактивних онлайн та офлайн методів під час вивчення англійської мови:

1. Використання сервісу Zoom та Whiteboard – сервіс для навчального процесу, який дає можливість проводити онлайн уроки, записувати заняття, які можна проводити з комп'ютерів, ноутбуків чи телефонів із використанням відео та аудіо. Перевагою використання Zoom є демонстрація екрану та звуку з учнями, використання режиму Whiteboard, який дає можливість учням писати, малювати на дошці та разом виконувати завдання. Також в Zoom є ще одна дошка, яка дає учням доступ редагувати вправи та виконувати різні цікаві завдання з вивчення нового лексичного матеріалу.

використання сервісу Zoom для дистанційного навчання

2. Wordwall - це платформа для створення різних інтерактивних вправ, ігор, вікторин, кросвордів. Дуже зручна для вивчення та закріплення лексичного та граматичного матеріалу. Ці вправи можна відтворювати на комп'ютері, планшеті чи телефоні, які можна використовувати для самостійної роботи, перевірки вивченого матеріалу або виконувати завдання разом з іншими дітьми. Дуже добре підходить для групової та парної роботи, спочатку учням надається посилання, після чого вони виконують завдання та отримують бали. Вчитель може автоматично перевірити помилки, після чого цю гру можна проходити гру безліч разів.

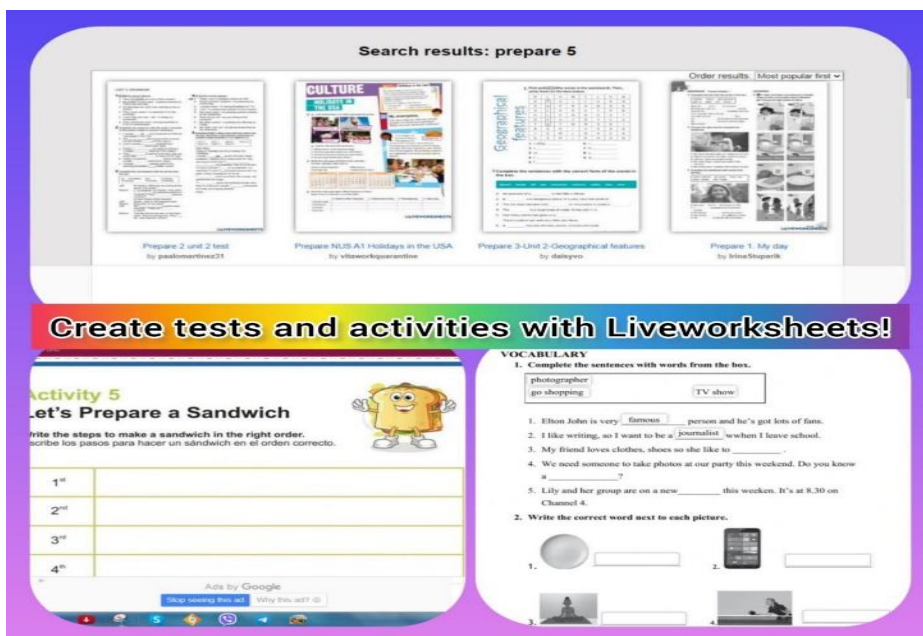
3. Віртуальна GoogleJamboard– це онлайн дошка, електронна дошка, стіна, Whiteboard, яка є зручним ресурсом для групової та парної роботи та створення своїх проєктів, презентацій, можна також додавати та редагувати тексти. Дошка містить набір функцій для малювання різними пензлями та має лазерну указку, яка може вмикатись під час презентацій.

4. Використання онлайн сервісу LearningApps - загальнодоступна платформа для створення інтерактивних завдань різного рівня та має велику кількість готових шаблонів для створення вправ. Тематика створення завдань є дуже різноманітною, а саме: знайти пару, вибір послідовності, кросворд та онлайн ігри. До вправи можна додавати тексти, зображення, звук, відео. Після створення завдань можливо опублікувати, скачати завдання чи поділитися з іншими.

5. Використання сервісу Liveworksheets – допомагає вчителю створювати цікаві та живі інтерактивні робочі аркуші, тести, де можна прослуховувати аудіо. Виконувати в них тести, одразу отримуючи свій результат, натискати кнопку finish, як зворотній зв'язок. До аркушів додаються тексти, вікторини, малюнки, аудіо, відео з YouTube.

6. Проектна та групова робота - це освітня технологія, яка допомагає учням здобувати знання, вміння, які тісно пов'язані з реальними життєвими ситуаціями, завдяки організації проблемно-навчального пошуку.

Висновки. У час сучасних технологій, учні повинні вміти критично мислити та вчитися застосовувати науки, технології, інженерію та STEM освіту для вирішення складних проблем. Життєві цілі рухаються разом з обставинами, які відбуваються в різних сферах життя. Те, що відбувається з самою країною, особливо в такий важкий час, має вплив на життя та розвиток дітей. Саме наші цілі та очікування — де ми збираємося працювати, як заробляти, з ким вести справи в майбутньому — змінюється щодня та залежить від багатьох факторів.

Література

1. Андреева Г. М. Соціальна психологія: навч посібник. Київ: Освіта, 2009. С.78-89.
2. Венгер Л. А. Гра як вид діяльності // *Психологія*. № 3. 2018. С.89-90.
3. Полонська Т. К. Ігри як засіб компетентнісно орієнтованого навчання іноземних мов учнів початкової школи // *Український педагогічний журнал*. 2017. № 3. С. 109–115.
4. Полонська Т.К. Ігрова діяльність як засіб формування ключових компетентностей здобувачів освіти на уроках іноземної мови. Проблеми сучасного підручника : зб. наук. праць [голов. ред. О. М. Топузов]. Київ: Педагогічна думка, 2018. Вип. 21. 440 с.
5. Полонська Т.К. Сутність ігрових технологій у навчанні іноземних мов учнів початкової школи на компетентнісних засадах. Проблеми сучасного

підручника: зб. наук. праць [голов. ред. О. М. Топузов]. Київ : Пед. думка, 2018. Вип. 20. С. 317–327.

6.Тарнопольський О.Б. Гейміфікація в навчанні іноземних мов у вищій школі / О.Б. Тарнопольський, С.П. Кожушко, М.Р. Кабанова // Іноземні мови. – 2018. – №3. – С. 15-22.

7.Федусенко Ю. І. Дидактична гра як засіб навчання іноземних мов молодших школярів: дис. канд. пед. наук: 13.00.09. Інститут педагогіки АПН України. Київ, 2009. 205 с.

ГРА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ УЧНІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

О. П. Ноздрова,

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»*

В.Вельшинська,

*здобувач вищої освіти факультету іноземних мов
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»*

Актуальність дослідження. В основу реформування загальної середньої освіти покладено Концепцію «Нова українська школа», яка акцентує увагу на підготовці конкурентоздатного випускника, що вміє критично мислити, змінювати навколишній світ, вчитися впродовж життя, патріота з активною позицією, новатора.

Сьогодні, зважаючи на новий зміст загальної середньої освіти (Концепція «Нова українська школа»), школа знаходиться в епіцентрі уваги, адже саме перші роки суспільного виховання й навчання дітей мають надзвичайно важливий вплив на подальший розвиток інтелекту, творчості, формування характеру, саморозвиток особистості тощо. Лейтмотивом нового освітнього